

Vraag & Antwoord

Inleiding

Vanuit de kinderopvangsector kwamen signalen over (on)gelijke concurrentieverhoudingen tussen basisscholen en kinderopvangondernemingen. Het ministerie van OCW heeft dit bij het ministerie van Economische Zaken aangekaart. De signalen zijn besproken met het Kenniscentrum voor Ordeningsvraagstukken, daarvoor zijn concrete voorbeelden gebruikt. Het kenniscentrum is gepositioneerd bij het ministerie van EZ. Ook de VNG was bij de bespreking aanwezig. Hier is het volgende geconcludeerd:

- ⋮ Huidige wetgeving verbiedt dat een basisschool een BSO-aanbieder subsidieert;
- ⋮ Mogelijke concurrentieproblemen kunnen spelen als een gemeente subsidie verleent, of een BSO-aanbieder een bepaald voordeel biedt;
- ⋮ De in Nederland bestaande autonomie van gemeenten laat gemeenten hiervoor enige ruimte;
- ⋮ Er is geen draagvlak voor aanvullende wet- en regelgeving. Eventuele problemen zullen op lokaal politiek niveau, via bijvoorbeeld de gemeenteraad, moeten worden opgelost;
- ⋮ Met de kinderopvangsector is afgesproken dat dit onderwerp eind 2007 weer met het ministerie van OCW besproken zal worden, mochten casusposities daartoe aanleiding geven.

De onderstaande voorbeelden van mogelijk ongelijke concurrentieverhoudingen zijn in samenwerking met de MOgroep opgesteld.

1.Vraag

Een collega kinderopvangondernemer heeft een exclusief samenwerkingsverband afgesloten met een Welzijnsorganisatie. Deze collega mag gebruikmaken van de activiteiten voor kinderen die de Welzijnstichting met subsidie van de gemeente uitvoert. Mijn organisatie kan van dit activiteitenaanbod geen gebruik maken. Ik voel me benadeeld, kan dit zo maar?

Antwoord

Uw collega-ondernemer heeft hierdoor inderdaad een voordeel. U kunt de gemeente vragen haar verantwoordelijkheid te nemen door te zorgen dat de subsidie op de plaats komt waarvoor deze is bedoeld. Op basis van artikel 4:37, eerste lid, sub g, van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) kan de gemeente als subsidiegever de subsidieontvanger verplichtingen opleggen met betrekking tot het beperken of wegnemen van de nadelige gevolgen voor derden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen doordat de gemeente bij de subsidievoorwaarden

bepaalt dat de gesubsidieerde activiteiten óók voor derden open moeten staan. Mocht de gemeente niet op uw verzoek ingaan dan kunt u via de politiek aandacht vragen voor uw probleem.

2.Vraag

Een collega kinderopvangondernemer huurt een ruimte in een school onder de kostendekkende huurprijs. Kan dat zo maar?

Antwoord

De Wet op het Primair Onderwijs verplicht tot doorberekening van alle kosten bij verhuur van schoolruimtes. Dit geldt ook voor de stichtingskosten. U kunt dus op basis van de wet bezwaar maken. Mocht u lid zijn van een branchevereniging meldt dat ook daar. Zowel de MOgroep als De branchevereniging zal een voldoende onderbouwde klacht doorgeven aan de betrokken contactpersoon bij het ministerie van OCW.

3.Vraag

Een collega-ondernemer is partner in een brede school. De ondernemer kan daardoor gebruik maken van subsidie voor activiteiten en / of huisvesting, terwijl ik dat niet kan. Ik ben dus in een nadelige positie.

Antwoord

U kunt de gemeente vragen haar verantwoordelijkheid te nemen door te zorgen dat de subsidie op de plaats komt waarvoor deze is bedoeld. Op basis van artikel 4:37, eerste lid, sub g, van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) kan de gemeente als subsidiegever de subsidieontvanger verplichtingen opleggen met betrekking tot het beperken of wegnemen van de nadelige gevolgen voor derden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen doordat de gemeente bij de subsidievoorwaarden bepaalt dat de gesubsidieerde activiteiten óók voor derden open moeten staan. Mocht de gemeente niet op uw verzoek ingaan dan kunt u via de politiek aandacht vragen voor uw probleem.

4.Vraag

De school in de wijk waar onze BSO staat verplicht de ouders van hun leerlingen gebruik te maken van de BSO-voorziening van onze concurrent. Kan dat zo maar?

Antwoord

Nee, ouders hebben keuzevrijheid. Zij kunnen door de school niet gedwongen worden hun kind

naar een andere BSO te sturen. De school is verplicht om met iedere kinderopvangorganisatie waarvan leerlingen op de BSO zitten afspraken te maken over schooltijden, melden van vrije dagen en wijze van overdracht van kinderen. Ouders kunnen ook invloed uitoefenen op de keuze van de samenwerkingspartner via de medezeggenschapsraad van de school.

5.Vraag

Mijn kinderopvangonderneming is nog niet zo lang actief in de gemeente waar ik gevestigd ben. De gemeente had voor het invoeren van de Wet kinderopvang subsidiebanden met een collega kinderopvangondernemer. Ik merk dat mijn collega daarvan nog steeds voordeel heeft. De gemeente heeft een bouwlocatie toegewezen aan mijn collega zonder dat ik ook een kans heb gekregen.

Antwoord

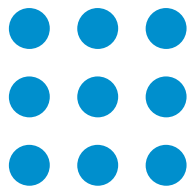
Een dergelijk besluit kunt u eventueel voorleggen aan de bestuursrechter of aan de civiele rechter op basis van de Algemene wet bestuursrecht of op basis van 'onrechtmatige daad'. Insiders hebben in 'nieuwe markten' (zoals de kinderopvang sinds 2005 is) vaak een voordeel ten opzichte van outsiders (toetreders tot de markt). U kunt de politiek in uw gemeente aanspreken, immers een gemeente zou als overheid toch oog moeten hebben voor de wenselijkheid van een level playing field voor alle ondernemers. De gemeenten zijn wel autonoom in hun beleid.

6.Vraag

De school heeft ruimte over die geschikt is voor BSO. Ik zou de ruimte graag huren, maar de school heeft de ruimte al toegezegd aan een andere kinderopvangorganisatie. Ik vind dat ik ook mee had mogen dingen naar de huur van de ruimte.

Antwoord

De school is vrij om de ruimte te verhuren aan wie zij wil, zij hoeft deze niet aan meerdere partijen aan te bieden. Er is in dit geval geen sprake van een verplichte aanbesteding. Indien de gemeente (als schoolbestuur) de verhuurder is dan kunt u het aanklaarten bij de politiek.

Ruime belangstelling voor tranche 2007 van de Subsidieregeling kinderopvang

Beleidsvoornemens Subsidieregeling kinderopvang, tranche 2007:

- bevordering van de kwaliteit van kinderopvang;
- bevordering van samenwerking van kinderopvangvoorzieningen met andere jeugdvoorzieningen;
- stimulering en ontwikkeling van innovaties binnen dagopvang, buitenschoolse opvang en gast-ouderopvang;
- verbetering van het bereik en de toegankelijkheid van kinderopvang in de zin van de Wet kinderopvang.

Colofon

De Nieuwsbrief Kinderopvang is een uitgave van het ministerie van OCW Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag

De Nieuwsbrief Kinderopvang is ook te lezen op www.ocw.nl

Redactie
Marjan Zebregs
Jasper van der Kuijp

Ontwerp en vormgeving
Artmark bv, Rijswijk

Fotografie
Kelle Schouten
Lukombo Pictures, Den Haag

Druk
Giethoorn ten Brink, Meppel

In januari van dit jaar zijn de prioritaire beleidsvoornemens en bijbehorende subsidieplafonds voor tranche 2007 van de Subsidieregeling kinderopvang gepubliceerd. Er was oorspronkelijk € 4,2 miljoen beschikbaar voor de vier vastgestelde beleidsvoornemens (zie kader). Inmiddels is het totaalbudget gestegen naar € 4,5 miljoen, omdat staatssecretaris Dijkma extra middelen beschikbaar heeft gesteld voor het thema kwaliteitsbevordering.

Onlangs is het aanvraagtijdvak voor tranche 2007 van de Subsidieregeling kinderopvang gesloten. Van 2 april tot en met 2 mei konden subsidieaanvragen worden ingediend. De belangstelling voor de regeling was enorm. Voor tranche 2007 heeft het Agentschap SZW, dat de subsidieregeling uitvoert, 96 aanvragen ontvangen. Hiermee is in totaal drie-en-een-half keer meer subsidie aangevraagd dan dat er beschikbaar is.

Ruim een derde van de ontvangen aanvragen is gericht op het bevorderen van de samenwerking tussen kinderopvangorganisaties en andere jeugdvoorzieningen. Een derde van de aanvragen heeft als doel het bevorderen van de kwaliteit van de kinderopvang. De overige aanvragen zijn ingediend onder de twee resterende beleidsvoornemens.

Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld, waarbij alleen volledige aanvragen in behandeling worden genomen. Op de eerste dag van het tijdvak zijn er zoveel aanvragen binnengekomen dat, zoals de regeling voorschrijft, de volgorde van binnenkomst op basis van een loting is bepaald. Het Agentschap SZW is inmiddels gestart met de inhoudelijke beoordeling van de aanvragen. Aanvragers krijgen uiterlijk 13 weken na sluiting van het aanvraagtijdvak, te weten 1 augustus 2007, bericht over de beslissing op hun aanvraag.

Ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Nieuwsbrief Kinderopvang

01/07

Welkom

Bij de formatie van het kabinet Balkenende IV is besloten om het beleidsterrein Kinderopvang over te brengen van SZW naar OCW. Staatssecretaris Sharon Dijksma is nu politiek verantwoordelijk voor Kinderopvang. De directie Primair Onderwijs is uitgebreid met een afdeling Kinderopvang. De overgang van SZW naar OCW heeft ook gevolgen voor deze nieuwsbrief. De Nieuwsbrief Kinderopvang verdwijnt in SZW lay out en verschijnt in een nieuwe lay out. Ook al voor de overgang naar OCW, was ik betrokken bij kinderopvang. Toen vooral vanuit het perspectief van een goede aansluiting tussen scholen en buitenschoolse opvang. Nu dus ook de gastouderopvang en de dagopvang, inclusief het vraagstuk van de harmonisering van de regelgeving van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en VVE. Het beleidsterrein Kinderopvang en de vele betrokkenen bij Kinderopvang en de Nieuwsbrief Kinderopvang: allemaal van harte welkom bij OCW!

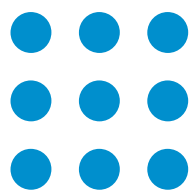
Ron Minnée,
Directeur Primair Onderwijs

Op weg naar de Kindertop

Op 6 juni a.s. vindt de Kindertop plaats, georganiseerd door Minister Rouvoet en Staatssecretaris Dijksma. De Kindertop is het sluitstuk van de bezoeken die de eerste honderd dagen zijn afgelegd in het land. Doel is om met deskundigen en betrokkenen te praten over een aantal prioritaire thema's van beide bewindspersonen. Voor staatssecretaris Dijksma zijn de harmonisering van de voorzieningen voor kinderen van 0 tot 4 jaar en het verhogen van het VVE-bereik onder kinderen met een

taalachterstand zeer belangrijke onderwerpen. Op weg naar de Kindertop heeft zij uitgebreid kennis gemaakt met de kinderopvangsector, door in het hele land werkbezoeken af te leggen en te praten met ondernemers, leidsters, ouders en vertegenwoordigers van gemeenten en peuterspeelzaalwerk over deze thema's. De bezoeken en gesprekken dienden om kennis op te doen en om te bezien of er draagvlak is voor mogelijke keuzes die het kabinet wil maken.

Kinderopvang onder Balkenende IV

Kort in Nieuwsbrief Kinderopvang juni 2007

⌘ De OCW informatie over kinderopvang is te vinden op www.minocw.nl.

⌘ Informatie over de kinderopvangtoeslag vindt u op www.toeslagen.nl.

⌘ De campagne van de brancheverenigingen 'Kinderopvang, dat gun je ieder kind' is op 2 april gestart. Er is onder andere een campagnewebsite www.datgunjeiederkind.nl.

⌘ Sinds begin mei is de door EZ opgestelde Branchewijzer Kinderopvang in de lucht. De branchewijzer is te vinden via www.bedrijvenloket.nl.

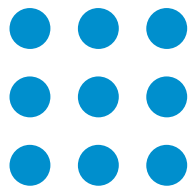
⌘ In opdracht van het ministerie van OCW geven de onderwijsorganisaties onder aanvoering van de Algemene Vereniging van Schoolleiders (AVS) scholen voorlichting over de aansluiting met de buitenschoolse opvang. Zie de website www.schoolenopvang.nl. Op de website staat veel informatie onder meer de Nieuwsbrief Buitenschoolseopvang, die SZW en OCW voor ouders hebben ontwikkeld. Deze nieuwsbrief is verstuurd aan alle scholen, zodat zij hun ouders goed kunnen informeren.

⌘ OCW wil de Nieuwsbrief Kinderopvang in de toekomst per e-mail gaan verzenden. Voor een abonnement op de e-mail nieuwsbrief kunt u vanaf vandaag terecht op: www.minocw.nl/abonneren/aanmelden.

Kinderopvang en peuterspeelzalen zijn nu gescheiden voorzieningen met elk een eigen wettelijk kader en eigen financieringsstromen. De kinderopvang is er alleen voor kinderen van werkende ouders, de peuterspeelzalen vooral voor kinderen van ouders die meestal niet allebei betaald werken. Het huidige stelsel leidt hiermee vaak tot een kunstmatige scheiding tussen verschillende groepen kinderen. Dit wordt nog eens versterkt omdat voorschoolse educatie vooral op peuterspeelzalen wordt aangeboden en nog slechts beperkt in de kinderopvang. De samenwerking tussen voorscholen (VVE-peuterspeelzalen) en basisscholen werkt voorts het ontstaan van zwarte en witte scholen in gemengde wijken in de hand, doordat kinderen van een VVE-peuterspeelzaal doorstromen naar een bepaalde basisschool die vervolgens een onevenredig groot aantal doelgroepkinderen opneemt en daarmee vaak onaantrekkelijk wordt voor autochtone ouders. Het kabinet heeft in het coalitieakkoord aangegeven de

regelgeving en financiering voor peuterspeelzaal en kinderopvang te willen harmoniseren. Het doel hiervan is om te komen tot één wettelijk kader, één financieringsystematiek en één kwaliteitskader. Tegelijkertijd is de regering van plan om fors te investeren in voorschoolse educatie en het doelgroepbereik eerst naar 70% te verhogen en daarna naar alle doelgroepkinderen. Het doel is om een kwalitatief goed stelsel van voorschoolse voorzieningen toegankelijk te maken voor alle kinderen en om de kinderen die dat nodig hebben voorschoolse educatie aan te kunnen bieden. Hierdoor kunnen kinderen beter toegerust aan de basisschool beginnen met alle voordelen van dien voor hun latere schoolcarrière. De plannen worden momenteel uitgewerkt en besproken met betrokken organisaties in het veld. De Staatssecretaris Primair Onderwijs zal voor de zomer een Hoofdlijnennotitie aan de Tweede Kamer sturen, waarin zij aangeeft hoe zij het Coalitieakkoord zal uitwerken.

Gastouderopvang in de belangstelling

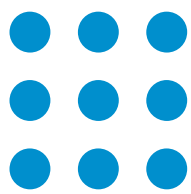
Gastouderopvang staat steeds meer in de belangstelling. Ook in de media komt het onderwerp steeds vaker aan de orde. De reden van deze aandacht is de opmerkelijke groei die gastouderopvang doormaakt: in januari 2006 vormde gastouderopvang zo'n 10% van de totale formele kinderopvang, in januari van dit jaar is dat percentage gestegen naar zo'n 13%. Voor meer ouders vormt deze kleinschalige en huiselijke vorm van opvang een aantrekkelijke optie.

Het toezicht op de opvang door de gastouder is de verantwoordelijkheid van het gastouderbureau. De GGD toetst vervolgens of het gastouderbureau zijn verantwoordelijkheid goed invult. Wanneer de GGD twijfels heeft en van het gastouderbureau zelf onvoldoende informatie krijgt, kan de GGD-inspecteur een inspectie uitvoeren in de opvangwoning.

Nu steeds meer commercieel georiënteerde ondernemingen zich (landelijk) met gastouderopvang bezig houden groeit de zorg om kwalitatief goede opvang, met name vanuit de sector zelf. De roep om strengere kwaliteitseisen wordt steeds vaker gehoord. Het veld heeft hier nu ook actie op ondernomen. In het nieuwe

Convenant kwaliteit kinderopvang (december 2006) is expliciet gesteld dat gastouderbureaus verplicht worden eens per jaar de opvangwoning te bezoeken om onder andere veiligheid en gezondheid van de woning te controleren.

Ook de overheid is niet doof voor de kritiek. Aan het fundament van de systematiek wordt niet gesleuteld. Het ministerie van OCW gaat echter wel in overleg met GGD Nederland bekijken of de werkinstructies kunnen worden aangescherpt om met slimmere vragen de gastouderbureaus beter te kunnen toetsen op een voldoende invulling van hun verantwoordelijkheden. Zo proberen het veld en de overheid samen de basiskwaliteit van gastouderopvang blijvend te waarborgen.

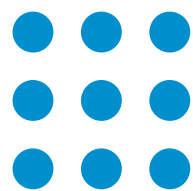

Uitbetaling van de Kinderopvangtoeslag

In de eerste maanden van dit jaar heeft de Belastingdienst te kampen gehad met problemen met de computersystemen. Dit kreeg veel media-aandacht. Er was een achterstand in de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag, zowel bij eerste aanvragen als bij het doorgegeven van wijzigingen. Dit was nog niet eerder zo massaal voorgekomen bij de kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst/Toeslagen heeft de afgelopen maanden extra inspanningen gepleegd en extra mensen ingezet

om zo spoedig mogelijk de achterstanden weg te werken. Zelfs op zaterdagen was de dienst bereikbaar voor vragen van burgers. Inmiddels is de achterstand van ruim 27.000 gevallen ingelopen: bij een paar honderd gevallen moet er eerst nog contact met de aanvrager ontstaan, voordat ook deze kunnen worden opgelost. De nieuwe aanvragen en doorgegeven wijzigingen (mutaties) worden weer regulier verwerkt binnen de wettelijke termijn van 8 weken en vaak nog sneller.

Groei buitenschoolse opvang

Steeds meer ouders maken gebruik van buitenschoolse opvang. Dat is positief, want als meer ouders arbeid en zorg kunnen combineren, stijgt de arbeidsparticipatie. Redenen voor de groei zijn het goedkoper zijn van de kinderopvang en het gemakkelijker verkrijgen van de kinderopvangtoeslag. Keerzijde is dat de wachtlijsten voor de buitenschoolse opvang groeien. Vanaf 1 augustus 2007 zal de vraag naar opvang waarschijnlijk verder toenemen. Vanaf die datum zijn de scholen verantwoordelijk voor de aansluiting met buitenschoolse opvang. Deze toenemende vraag leidt vooral in de grote steden tot wachtlijsten. De staatssecretaris van OCW, Sharon Dijkma, heeft op 24 april jl. de Tweede Kamer geïnformeerd over de wachtlijsten en over welke onder-

steunende acties zij wil ondernemen. Deze brief is onder andere te vinden op de website van OCW: www.minocw.nl/kinderopvang. Om aan de toenemende vraag naar buitenschoolse opvang te kunnen voldoen, moet het aantal plaatsen in de buitenschoolse opvang uitgebreid worden. Weliswaar neemt de capaciteit van de opvang de afgelopen jaren snel toe, maar niet snel genoeg om wachtlijsten te voorkomen. Het kost tijd om locaties te vinden, ruimtes aan te passen en te verbouwen. Bovendien is het - vooral in de grote steden - moeilijk geschikte uitbreidingslocaties te vinden. Over het algemeen zijn de betrokken partijen - scholen, kinderopvangondernemers en gemeenten - coöperatief en oplossingsgericht. Staatsse-

cretaris Dijkma wil de partijen hierbij extra ondersteunen. Daarom onderneemt zij een aantal acties. Eén ervan is meer en betere voorlichting. Eind mei worden er goede en creatieve voorbeelden van samenwerking op het gebied van huisvesting tussen scholen, kinderopvangondernemers en gemeenten verspreid. Betrokkenen ontvangen een folder en uitgebreide informatie wordt op onder meer de website van OCW geplaatst. Daarnaast is de staatssecretaris van plan om de wachtlijsten te monitoren. Hoe groot de wachtlijsten zijn, is onduidelijk. Het is lastig om een eenduidig beeld te krijgen. Ouders kunnen hun kind namelijk op verschillende wachtlijsten plaatsen en wachtlijsten gelden vaak niet voor alle dagen van de week.